

Þjóðsögur

Hvað er Þjóðfræði?

- Allt sem viðkemur þjóðinni
 - Siðir
 - Venjur
 - Ýmis vinnubrögð
 - Textar úr munnlegri geymd
 - Þjóðsögur

Helstu þjóðsagnaritara og þjóðsagnasöfn

- Jón Árnason
- Magnús Grímsson
- Sigfús Sigfússon
- Þjóðsögur Jóns Árnasonar árið 1862
- Safn Sigfúsar Sigfússonar árið 1923-1938
- Gríma hin nýja árið 1969

Hvað eru þjóðsögur?

- Sögur sem gengið hafa manna á milli í munnmælum
- Enginn veit hvaðan sagan er komin eða hver er upphafsmaður hennar
- Sögurnar fylgja oft tíðarandanum og aðlagast umhverfi sínu
- Þær eru eins og lífið, fara stundum illa og stundum vel
- Yfirleitt fáar persónur og ekki flóknir persónuleikar, lýsa ákveðnum þjóðfélagstýpum

Hlutverk þjóðsagna

- Boðskapur
- Uppeldislegt gildi
- Skýringar á ýmsum fyrirbærum í náttúrunni
- Fræðslusögur
- Varðveisla vitneskju

Flokkar þjóðsagna

- Álfasögur
- Tröllasögur
- Sögur um dverga og sæbúa
- Draugasögur
- Galdrasögur
- Náttúrusögur
- Helgisögur
- Viðburðasögur
- Útilegumannasögur
- Ævintýri
- Kímnisögur
- Kreddur

Geymd þjóðsagna

- Sögurnar geymast í munnmælum
- Það hefur áhrif á varðveislu þeirra
- Margar sögur til um sama atburðinn en nöfn og staðir breytileg
- Sama sögupersóna getur haldist í mismunandi útgáfum af sögunni

Wladimir Propp

- Rússneskur þjóðsagnafræðingur
- Sömu hlutverk gegnumgangandi í öllum þjóðsögum og ævintýrum
 - Þorparinn
 - Veitandinn
 - Hjálparhellan
 - Prinsessan/bóndadóttirin
 - Sendandinn
 - Hetjan
 - Falska hetjan

Þjóðsögur nútímans

- Þjóðsögur spinnast í kringum vantraust á hið ókunnuga
- Þjóðsögur eru ekki bundnar við fortíðina heldur eru og verða alltaf til í þjóðfélaginu
 - Sögur tengdar innflytjendum
 - Sagan af köngulónni í jukkunni
 - Stapadraugurinn – farþeginn sem hverfur
 - Hafnfröðingabrandarar
 - Nútíma hryllingsmyndir og sögur

- Glaerurnar unnar úr fræðilegum hluta um þjóðsögur